

Előterjesztő: Dr. Faragó Péter
elnök

Készítette: Dr. Kacsánci László
GYÓMI intézményvezető

Beszámoló a központi orvosi ügyelet 2014. évi szakmai tevékenységéről

Tisztelt Társulás!

2013. július 1. napjától a Sajószentpéter Környéki Önkormányzati Társulás láttatja el az alapellátási ügyeletet (Sajószentpéter, Alacska, Kondó, Parasznya, Radostyán, Sajókápolna, Sajólászlófalva és Varbó) a GYÓMI központi ügyeletén keresztül.

A Sajószentpéteren működő központi orvosi ügyelet célja és ellátási területe az elmúlt évekhez képest nem változott. Az itt élő lakosság létszáma mintegy tizenhét-ezer fő. Az ügyeletben területi ellátási kötelezettséggel rendelkező 7 felnőtt háziorvos és 4 gyermekorvos vesz részt. Az ügyeleti szakasszisztensek és gépkocsivezetők is régóta itt tevékenykednek. Közalkalmazotti jogviszonyban három ügyeletes nővért, és három gépkocsivezetőt alkalmazunk.

A háziorvosi ügyeleti ellátás szabályait az egészségügyi ellátás folyamatos működtetésének egyes szervezési kérdéseiről szóló 47/2004. (V. 11.) ESZCSM rendelet tartalmazza. Feladata az életet, az egészséget hevenyen veszélyeztető megbetegedés, továbbá a beteg állapotromlásának időben történő megelőzése – a következő rendelési időig nem halasztható – sürgős orvosi tevékenységek elvégzése. Az orvosi ügyelet nem helyettesíti a háziorvosi rendelést, hanem a háziorvosi rendelési időn kívüli, alapvetően sürgősségi ellátásra és hatósági közreműködésre szervezett, többfajta tevékenységi kört is magában foglaló ellátás.

A sürgős szükség körébe tartozó egészségügyi szolgáltatás minden olyan egészségügyi tevékenység, amelyet a „*sürgős szükség körébe tartozó egyes egészségügyi szolgáltatásokról*” szóló 52/2006. (XII. 28.) EüM rendelet meghatározott, az életet veszélyeztető állapotok és betegségek szakszerű ellátása, valamint azok maradandó egészségkárosító hatásának megelőzése érdekében a beteg-ellátás keretében végeznek, a diagnózis felállításától a tisztázott kórállapot első alkalommal történő szakszerű ellátásáig.

A szakhatósági feladatokat a Borsod – Abaúj – Zemplén Megyei Kormányhivatal Edelényi Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete látja el. Az ügyeleti szolgálat megfelel az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről szóló 60/2003. (X.20.) ESZCSM rendeletben megállapított feltételeknek.

Az OEP-finanszírozás fejkvóta alapján történő finanszírozása változatlanul kevés az ügyleti költségek fedezésére, ezért továbbra is szükséges a társuló önkormányzatoktól az ügylet további támogatása.

Az ügyletes autó – az ügyleti esetek 1/3-a hívás –, több mint 9 éves, 220000 km-t futott. 2014-ben szervizköltsége több mint 400 eFt volt. Cseréjére Sajószentpéter Városi Önkormányzat jóvoltából rövidesen sor kerül.

Az eddigi támogatásokat és az új autót köszönjük.

A központi orvosi ügyleti szolgálat 2014. évi működési költségei:

KIADÁS 2014.	eFt	BEVÉTEL 2014.	eFt
közalkalmazottak személyi juttatásai	11.390	OEP	21.685
Járulékok	2.546	Társult települések ügyleti támogatása	11.200
készletbeszerzés	1.761		
kommunikációs szolgáltatások	326		
karbantartás	342		
Közüzemi díjak	1.478		
szolgáltatási kiadások	377		
orvosi ügyleti díj	13.616		
adók, illetékek, biztosítások	117		
ÁFA	950		
Összesen:	32.903		32.885

A központi ügyelet valamennyi korosztály számára biztosít sürgősségi ellátást. Az ügyeletes orvosnak valamennyi orvosi diszciplínában jártasnak kell lennie. Ismernie kell a sürgősségi ellátás irányelveit, eszközeit, gyógyszereit. Gyorsan és egyedül kell döntenie a választandó terápiáról, a beteg definitív vagy további ellátásáról. A magasabb szintű ellátást igénylő betegeket a kórképnek megfelelő ellátó helyre (Sürgősségi Betegellátó Osztály, Coronaria Centrum, Stroke, Fertőző Osztály, Tüdőosztály, Pszichiátria, GYEK) tovább utalja.

Akut szív-, érrendszeri panaszok diagnosztizálásához a fizikai vizsgálaton kívül rendelkezésünkre áll hordozható és asztali EKG, pulzoximéter, érdoppler, valamint hordozható és fix defibrillátor.

Agyi érkatasztrófák (stroke) esetén az időablak betartása a legfontosabb. A tünetek megjelenését követő hat órán belül, nyolcvan év alatt van lehetőség osztályos körülmények között vérrög oldásra.

Hirtelen fellépő anyagcsere betegségek okozta sürgős ellátást igénylő kórképek vizsgálatához és kezeléséhez vércukormérő, és vizeletvizsgálati tesztsík, valamint iv. glükóz oldat áll rendelkezésre.

Sérülések, vérzések esetén a sebellátáshoz szükséges kötszerekkel, és steril eszközökkel rendelkezünk.

Légzőszervi betegség okozta fulladás, nehézlégzés oldására elektromos inhalátort használunk a szükséges intravénás gyógyszeres kezelés mellett.

Akut hasi panaszok esetében a fizikális vizsgálatot követően döntünk a gyógyszeres terápiáról, a beteg megfigyelését követően a továbbutalásról.

Akut mozgásszervi kórképek esetében a differenciáldiagnózis felállítása és az azonnali fájdalomcsillapítás alkalmazása szükséges.

Akut pszichiátriai esetek ellátása (pánik zavar, depresszió, szuicid szándék, gyászreakció, tudatzavarok) okozza a legnagyobb kihívást a definitív ellátás és a továbbküldés szempontjából, mivel a rendelkezésünkre álló terápiás lehetőség nagyon szűk.

Mérgeзések (alkohol, drog, gyógyszer, vegyszer) ellátása nem csak a beteg, de az ellátó személyzet számára is veszéllyel jár. Egyre nagyobb számban fordul elő az ügyeleten kábítószer hatása alatt álló, egyre fiatalabb beteg.

A hirtelen jelentkező, fertőzés gyanús betegeket (agyhártyagyulladás, májgyulladás, bélfertőzés, vírusok okozta megbetegedések, influenzás szövödmények) elkülönítjük, és speciális szállításukról gondoskodunk az elsődleges ellátást követően.

Az ügyeleti ellátást igénybe veszi a rendőrség is hatósági vérvételre, kábítószeres mintavételre, fogdába kísérés előtti előzetes orvosi vizsgálat céljából, láttelelet készítéséhez.

A betegszállítás szervezését a mentés mellett az Országos Mentőszolgálat végzi. Az ügyeletes orvos feladata és felelőssége, hogy a továbbszállításához milyen felszereltségű mentőegységet hív.

Az ügyelet szolgálat működési idejében történő halálesetknél az ügyeletes orvos feladata a halál megállapítása. Természetes halál esetén halottvizsgálati bizonyítványt tölt ki, rendkívüli halál vagy idegen kezűség gyanúja esetén kórboncolást vagy hatósági boncolást kezdeményez, együttműködik a nyomozóhatósággal és a rendőrségi jegyzőkönyvet hitelesíti.

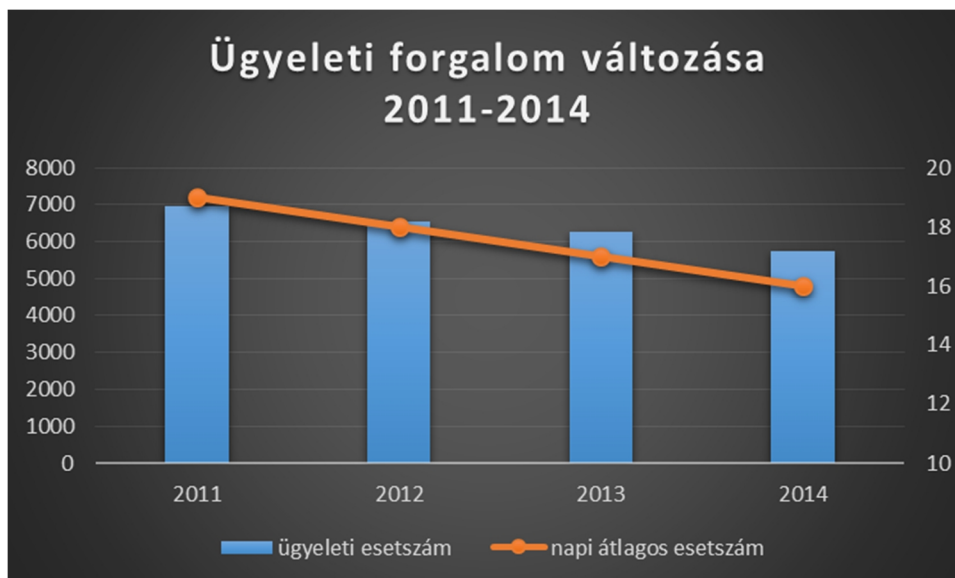
Az ügyeleti forgalom adminisztrálása elektronikus formában történik, és a beérkező telefonos hívások rögzítésre kerülnek, egyértelművé téve a panaszos esetek kivizsgálását. Az ügyeletes nővér feladata az adminisztráción kívül a folyamatos gondozást igénylő esetek (injekciózás, kötözés, telefonos felvilágosítás, tanácsadás) ellátása. 2014-ben az intézmény vezetéséhez olyan panasz nem érkezett, amely az ügyelet működését kifogásolta volna.

Az ügyeletes sofőr felelős a gépkocsi üzemkész és menetkész állapotáért. Szükség esetén segít az ügyeletes orvosnak, értesíti a mentőszolgálatot, hatóságokat, kapcsolatot tart az ügyeletes nővérral a következő ellátandó esetről vagy esetekről.

Az ügyelet nem érkezési sorrendben látja el feladatait, hanem a szigorúan meghatározott sürgősségi ellátási sorrendben. A sürgősségi sorrend felállítása az ügyeletes orvos feladata.

Az éves ügyeleti óraszám: 6660 óra, napi átlagos esetszámot az utóbbi négy évben a mellékelt táblázat tartalmazza.

	2011	2012	2013	2014
ügyeleti esetszám	6967	6564	6282	5763
napi átlagos esetszám	19 eset/nap	18 eset/nap	17 eset/nap	16 eset/nap

2014. év orvosi ügyeleti forgalom településenként

Település	Hívások	Ügyeleten ellátott esetek	összes esetszám	ellátott esetek a lakosság arányában
Sajókápolna	21	58	79	19,4%
Sajólászlófalva	38	71	109	25,6%
Kondó	27	64	91	15,1%
Radostyán	56	48	104	16,6%
Parasznya	64	55	119	10,4%
Varbó	35	60	95	8,8%
Alacska	37	97	134	16,8%
Sajószentpéter	1179	3853	5032	42,5%
Összesen: ebből gyermek (0-14):	1457	4306	5763 1686	9,9 %

Ügyelet által továbbküldött sürgős esetek száma 2014-ben:

továbbküldés oka	esetszám
akut szívpanaszok	36
stroke	40
fertőzés	21
pszichiátria	66
tüdőpanaszok	113
akut gyermek kórképek	119

Sajnos továbbra is vannak olyan betegek, sőt egyre növekvő számban, akik változatlanul, indokolatlanul veszik igénybe a sürgősségi betegellátást. Sokan arra hivatkoznak, hogy nincs pénzük a gyógyszerek kiváltására, és az ügyelettől várnak „egy injekciót” a betegségükre. Mások nem kezdik el krónikus betegségük miatt jelentkező panaszaik otthoni kezelését (fejfájás, görcs, vérnyomás emelkedés, stb), vagy akut megbetegedés esetén a lázcsillapítást. Gyakran kell családi problémákkal, szociális gondokkal is foglalkoznunk, amely nagyfokú empátiát igényel. De hoztak már ügyeletre kutyát és macskát is.

Növekszik azon betegek száma, akik érvénytelen TAJ számmal jelentkeznek. Számukra csak a sürgősségi ellátás ingyenes.

A korábban problémát jelentő, házzszámok hiánya hívás esetén egyre ritkábban okoz gondot.

A dolgozókat gyakran érik szóbeli atrocitások, különösen akkor, amikor az indokolatlan ügyeleti igénybevételre hívják fel a figyelmet. Fordult már elő, hogy az ügyeletes orvost tetteleg bántalmazták, ellopták az orvosi táskából a vérnyomásmérőt, a mentős kollégáknak kellett lincselés elől kimenekíteni az ügyeletes orvost.

A lakosságot a SAJÓ TV képűjságában tájékoztatjuk folyamatosan azokról a sürgősségi kórképekről amelyek akut ellátást igényelnek.

Terveink

- Nyugdíjba vonuló szakorvosok tehermentesítése, pótlása
- főállású ügyeletes orvos alkalmazása
- Informatikai fejlesztés
- Fiatal kollégák idecsábítása, hogy későbbiekben a megüresedő háziiorvosi praxisokat utódként betölthessék

Kérem, forduljanak bizalommal hozzám az ügyeletet érintő kérdéseikkel, problémáikkal. meghívom Önöket egy intézményi bejárásra, hogy a helyszínen ismerjék meg, hogy milyen körülmények között működik a központi orvosi ügyelet. Próbáljunk együtt javítani a szolgáltatás színvonalán! Kérem beszámolóm elfogadását.

Sajószentpéter, 2015. április 14.

Sürgős szükség körébe tartozó, életet veszélyeztető állapotok és betegségek

1. Életet veszélyeztető, vagy maradandó egészségkárosodás veszélyével járó (külső vagy belső) vérzés
2. Átmeneti keringés- és/vagy légzésleállással járó állapotok (Pl. embolia, Adams-Stokes-Morgagni szindróma., syncope, fulladások, életet veszélyeztető ritmuszavarok, klinikai halál állapota)
3. Életveszélyes endokrin- és anyagcsere állapotok, a folyadék- és ion- háztartás életveszélyes zavarai
4. Központi idegrendszeri kompresszió veszélyével járó kórképek (Pl. agyödéma, fejfájás, szédülés, tumor, gyulladás, fejlődési rendellenesség, trauma)
5. Eszméletlen állapotok
6. Status epilepticus és tüneti görcsrohamok
7. Hirtelen fellépő látászavar, látásvesztés, „vörös szem”, szemsérülés
8. Szepszis
9. Magas halálozású, vagy súlyos szövődmények kialakulásának veszélyével járó hirtelen fellépő, vagy progrediáló, nem-sebészeti betegségek és érkatasztrófák ellátása
10. Szülés, koraszülés, lepényleválás, súlyos terhességi toxémia, eclampsia újszülött ellátása, akut nőgyógyászati vérzés
11. Sokk megelőző és sokkos állapotok, életveszélyes allergiás és anaphylaxiás állapotok, szisztémás és poliszisztémás autoimmun betegségek krízis-állapotai
12. Az immunrendszer fokozott, vagy kóros működésén, illetve a csontvelői véresejtképzés elégtelenségén alapuló heveny véresejthiány-állapot
13. Veleszületett, vagy szerzett véralvadási zavar alapján létrejövő heveny életveszély
14. Akut légzési elégtelenség, légút szűkület (Pl. gégeödéma, asthmás roham, idegentest, fulladás)
15. Mérgezések
16. Akut hasi katasztrófák és azok képében jelentkező, nagy fájdalommal, görcsökkel járó kórképek (Pl. bélelzáródás, appendicitis, perforatio, méhenkívüli terhesség, petefészek ciszta megrepedése, tuboovariális tályog, kocsánycsavarodott cysta, kizárt sérv, epegörcs, vesegörcs, vérvizelés)
17. Égés-fagyás (III.–IV. fokú és nagykiterjedésű I–II. fokú, és/vagy az életminőség szempontjából különösen veszélyeztetett testtájat vagy a légutakat érintő)
18. Elsődleges sebellátás
19. Testüregek (koponya, mellkas, has) és parenchymás szervek (szív, tüdő, lép, máj, vese) sérülése
20. Compartement szindrómák
21. Nyílt törések és decollement sérülések
22. Amputációk, (replantációs lehetőségekkel vagy azok nélkül)
23. Súlyos medencegyűrű törések
24. Politraumatizáció, többszörös sérülések
25. Búvárbalesetek, magassági betegség, keszonbetegség, barotrauma
26. Áramütés, elektrotrauma
27. Hő- és hidegártalom, kihülés, hypothermia, hyperthermia, napszúrás, hóguta
28. Súlyos akut sugárártalom és sugárbetegség
29. Öngyilkossági kísérlet és szándék, mentális állapottal összefüggő közvetlen veszélyeztető állapot

30. Heveny pszichés zavarok, pszichózisok

31. Infektológiai kórképek, melyek önmagukban vagy szövődményeik révén az életet veszélyeztető állapotot idéznek elő.